

Idői első megrendelését teljesíti Mátranovákön a Ganz-MÁVAG gyáregysége. Csehszlovákia, Bratislavába szállítanak hídstruktúrát, mely a Duna fölött bizonyítja a novákiai tehetséges munkáját. A csehszlovák szakemberek a napokban vetik át a hídstruktúrát műszakilag, melynek elszállítása a közeljövőben megtörténik. Képünkön: Hollósy János művezető, Berze Ferenc hegesztő csoportvezető és Kun Zoltán szakmunkás az átadás előtti utolsó simításokat végzi a hídstruktúrán. —kulcsár—

Közyülés után Nézsán

Egy esztendő tanulságai

Elcsendesültek a zárszám-
adással járó izgalmak a néz-
sai Május 1. Termelőszövet-
kezetben. Végzik a minden-
nap munkát, amelyhez a
legutóbbi zárszámadási köz-
gyűlés adott újabb erőt. Hol-
ma Miklós, a tsz elnöke a
vezetőség beszámolójában —
többek között — erre így
utalt: „A vezetőség úgy gon-
dolja, hogy mindenki meg-
értette: gazdaságunk tovább-
fejlődése attól függ, hogyan
szolgáljuk a közöst szellemi
és fizikai adottságunkkal
egyaránt, hiszen valamennyi-
en felelősek vagyunk azért
ami történik.”

TOVÁBB A MEGKEZDETT UTON

Két nemzedék véleményét
hallottam a vezetőség jelen-
legéről: Matus András középr-
korú férfiét, aki a közgyű-
lés nyilvánossága előtt el-
mondta, hogy elismerésre
méltoak ugyan az elmúlt év-
ben produkált eredmények,
de ezek kezdetiek csupán. A
tsz-nek a megkezdett úton
kell haladnia, de nagyobb
szakértelmű, felelősség-
tel, a tagság rendszeres tá-
jékoztatásával. Röviden azt
fejtegette ez utóbbi megjeg-
zésével, hogy a tagságnak
évközben is tudnia kell min-
dentől: sikerekről, kudarcok-
ról, egyaránt, mert csakis a
tagság közreműködésével le-
het igazán örülni, vagy a
hibákat kijavítani. A másik
nemzedéket Papszini József
fiatal szakember képviselte,
aki ugyan nem a nyilvános-
ság előtt, de egy meghitt
beszélgetés során elmondta,
hogy helyes volt a Nézsán
környéki tsz-ek egyesítése.
Jó volt a vezetőség kiválasz-
tása és a tulajdonképpeni
nagyüzemi mezőgazdálkodás
csak ezután következik meg
■ Naszály délekeleti lejtőjén.

Igazán van a fiatal tsz-
fagnak, mert mindazok, akik
felszólaltak a közgyűlésen,
hogy véleményét mondjanak a
közös gazdaságban végzett
munkáról, hangsúlyozták,
mit kell tennük, hogy a jö-
vőben nagyobb eredményeket
erjenek el. Erről beszélt Ba-
logh János, az ellenőrző bi-
zottság elnöke, a fiatal Dani-
elisz Mária, a nöbizottság el-
nöke, Tóth János, a döntő-
bizottság vezetője, Medle Fe-
renc esztendővezető, Zomborka
Béla állatorvos, Szupuka
László, a növénytermesztési
ágazat vezetője, mindenki
Gresina Istvánig a járási hi-
vatal elnökéig.

Ezen a zárszámadó köz-
gyűlésen nagyon élesen ki-
domborodott, hogy megynék
mezőgazdaságában egy é-
gyszerű szemlélet kezd ural-
kodóvá válni. Ez a népgaz-
daság és a közös érdekeik
szem előtt tartva egy mag-
sabb szintű gazdálkodás ki-
alakítása, amellyel bizonyít-
ható: mostoha körülmények
között is lehet eredményeket
felmutatni.

AZ ÉRDEKLŐDÉS KÖZÉPPONTJÁBAN

Egy esztendeje, hogy Né-
zsán körzetében az addig ma-
rosnyi területen, meglehető-
sen nehéz körülmények köz-
vált dolgozó tsz-ek kiléptek
a fejlődésüket már nem
szolgáló körülményekből és
erejüket összevonva egyesül-
tek, körülményeikhez viszony-
lítva egy nagy, négyezer
hektárnál nagyobb gazdaság-
gá. Bátor lépés volt, mert
kockázattal is járt. Az embe-
rek eltérő szokása, a szántó-
földek különböző minősége, a
növénytermesztést nagyon
nehézítő mostoha körülmé-
nyek, az egyesült tsz-ek kü-
lönöző anyagi helyzete és
más egyéb, mind-mind akár-
dályá volt a munka megke-
zdésének. Érthető, hogy a kö-
zeljövőben lezajlott zárszám-
adás nagy érdeklődést vált-
tott ki a tsz tagságán kívül
mindazokból, akinek valami
közé is van a mezőgazdálko-
dáshoz.

Az egy esztendő alatt vég-
zett munka viszont bizonyít-
totta, hogy magasabb terme-
lési eredményeket csakis a
megváltozott körülmények
között lehet elérni. Néhány
számadat az egy év alatt el-
ért eredményekből, amikhez
tegyük hozzá, úgy jöttek létre,
hogy még nem érvényesül-
tek teljes egészében az új
termelési technológiák, nem
bontakozott ki minden mér-
tékben a munka korszerű-
sége. A vezetőség a munka
szervezésében, a munkakör-
nyezeti feltárást, a sűrűn
fellépő anyaghianyáról
beszélt. De Szupuka László,
a növénytermesztési ágazat
vezetője is feltárta, hogy a
hozzájárts a munka szervezeti-
sége hiányában lett az elmúlt
évben olyan alacsony a
cukorrépatermésük,
mint amilyen volt. De idéz-
zünk néhány gondolatot a
vezetőség jelentéséből: „Ne-
hezítette a kibontakozást az
ágazatok egymást segítésé-
nek hiánya, a meg nem értés,
a magatartásbeli fogatékos-
ságok...”

A JÖVŐ KILÁTÁSAI

Mindezek ellenére megszü-
lettek az erők egyesítésének
legelső, de sokat ígérő er-
ményei. A növénytermesztés
árbevétele az 1970. évi 11
millió 641 ezer forinttal
szemben 1975-ben 17 millió
397 ezer forint volt. Az ál-
lattenyészítésben elért er-
edmény a tervezett 14 millió
674 ezer forinttal szemben
20 millió 041 ezer forint. A
jövőben magasabb er-
ményeket kell produkálni, mert
nagy a tartalék, de annak
feltáráshoz meg kell terem-
teni a munka összhangját,
el kell sajátítani a magasabb
tudást.

A nézsai termelőszövetke-
zet zárszámadó közgyűlésén
egyebeként végigvontuk, hogy
a jövőben, a nagyobb er-
mények elérésére készülnek.
Ennek megteremtették a
szükséges anyagi fedezetet,
amikor közel 1,5 millió for-
rintot fejlesztési alapra, kö-
zel egymillió forintot bizton-
sági alapra tartalékoztak.
Nem nagy összegek ezek, de
most ennyire futotta anyagi
erejükből. A legfőbb fedezet
a tartalékok feltárása, az em-
berekben levő felelősség,
szorgalom.

A közgyűlést levezető Sza-
lai István pártvezetőségi tit-
kár zárásával idézzük fel
a zárszámadási zároaktusát:
„Termelőszövetkezetünk dol-
gozóit egyre jobban érték
pártunk agrárpolitikáját, biz-
nak abban, mert jól szolgálja
a szocializmus építésének
ügyét, a szövetkezeti paraszt-
ság és egész népünk boldo-
gulságát. E politika végre-
hajtásában készek cselekvő-
nek részt venni...” Ebben van
a dolog lényege, ez a nézsai
elmúlt évi politikai, gazdasá-
gi sikerek legfőbb forrása,
amihez párosul, az alkotás-
hoz szükséges lehetőségek
biztosítása.

Bobál Gyula

Kun Béla egy kis erd-
lyi faluban, Lelén szü-
letett 1886. február 20-
án. Iskoláit Zilahon, majd
Kolozsvárott végezte. Az eret-
ségi után újságíróként dol-
gozott. Tizenhat éves korában
belépett a szocialdemokrata
pártba és ettől kezdve élete
összeforrt a munkaszociális
harcával. 1908-ban már az
erdélyi munkások vezetői
közé tartozott.

A világháború kitörése
után a frontra került. 1916.
tavaszán fogságba esett. Ha-
marosan megtalálta az utat
orosz elvtársaihoz és 1917.
tavaszán bekapcsolódott a
tomszki pártszervezet mun-
kájába, segítette a szocialis-
ta forradalom előkészítését.

A Nagy Októberi Szocia-
lista Forradalom győzelme
után Petrográdba — a mai
Leningrádba — utazott, ahol
Lenin fontos feladatot bizott
rá: a Szovjet-Oroszország ter-
ületén tartózkodó magyar
hadifoglyok közti kommu-
nista agitációs és szervező-
munka vezetését. Nem ma-
radt magára ezzel a roppant
feladattal. Olyan kiváló for-
radalmárokat segítettek, mint
Szamuely Tibor, München
Ferenc, Pór Ernő, Vántus
Károly, Seidler Ernő. Velük
alakította meg 1918. március
24-én az első magyar kommu-
nista csoportot.

Kun Béla és elvtársai erő-
feszítéseinek eredményeként
mintegy százezer magyar ha-
difogoly lépett a Vörös Had-
sereg soraiba és harcolt az
orosz és külföldi ellenforra-

Egymilliárd forint — öt év múlva

A ZIM nagyüzemi pártbizottságának cselekvési programja

Kibővített pártbizottsági
ülésein vitatta meg az V. öt-
éves terv irányelveit, s az
1976-os cselekvési programot
a ZIM nagyüzemi pártbizott-
sága. Az előterjesztés, a vita-
ban résztvevők egyaránt azt
erősítették, hogy a gyár to-
vábbfejlesztésének alapját az
eddig eredmények, minde-
nekeltőtt a IV. ötéves terv
eredményei jelentik.

Egyentesebb munka

A Lampart ZIM salgótarjáni
gyárában az elmúlt öt esztendőt
a korábbinál egyenle-
tebb termelésnövekedés, kor-
szerűsödő gyártmányszerke-
zet, fejlődő műszaki színvo-
nal, valamint a szocialista és
tőkésexport növekedése jel-
lemzte. A termelési érték
533 millió forintról 808 mil-
lió forintra emelkedett öt év
alatt. Figyelemreméltó tény,
hogy a termelés növekedése
a termelékenység emelkedé-
séből származott. A gyárban
készített termékek korszerű-
bék lettek. Az ország energia-
szükségletét, a lakosság igény-
eit szem előtt tartva, a termé-
kek háromnegyede „ki-
cserélődött”. A termékek nem-
csak a hazai piacot kezeset-
tek, emelkedett az export, s
ezen belül a tőkésexport tiz-
szeresére növekedett.

Az eredmények értékét nö-
veli, hogy azok elsődleges
forrása nem a növekvő mun-
káslétszám volt. A gyárban
a tervszerűbb, szervezettebb,
jobb minőségű munkára for-
dították a figyelmet, s gyá-
koriatiilag változatlan létszám-
mal dolgoztak. Az elmúlt
években kialakult a munka-
szervezés új rendje, meghono-
sodott a DH-munkarendszer,
és kibővült a gyáregységek
között a kooperáció. Uyan-
akkor ösztönzőleg hatott a

munkások tevékenységére,
hogy számottevően gyára-
podták a bérek, a munkásjő-
vedelmek. Öt év alatt csak-
nem 60 millió forintot kapot-
bérien kívüli juttatásként a
gyári kollektíva. Többek kö-
zött az egészségtelen gyári
kolónia lebontására, lakás-
építésre és lakásvásárlás tá-
mogatására hétmillió forintot
biztosított a gyár. Ebből az
összegeből 130 dolgozót segit-
tett, hogy egészségesebb, ké-
nyelmesebb lakáshoz jusson.

A pártbizottság cselekvési
programja azokat a legfonto-
sabb feladatokat jelöli meg,
amelyek következetes meg-
valósítása a továbbfejlesztést
segíti. A gyári kollektíva
legfőbb célja, hogy a termelés
értéke az V. ötéves terv vé-
gére érje el az egymilliárd
forintot. Hogy a még gazda-
ságtalan termékek gyártását
is új, korszerű, a hazai és a
külföldi piacon egyaránt jól
értékesíthető termékekkel
cseréljék fel. Teljesítsék az
államközi szerződésben vál-
lalt NDK exportfeladatokat,
növeljék a tőkésexportot.

Ki mennyit dolgozik

A feladatok megvalósításá-
nak kulcsát nem a munkás-
létszám növelésében, hanem
mindenekelőtt a termelékeny-
ség emelkedésében, a hatéko-
nyabb gazdálkodásban látja
a gyári pártbizottság. Ez ter-
mészetesen szükséges teszi a
gyári rekonstrukció folyta-
tását, főleg az öntöde, a csi-
szoló, a nikkelező fejleszté-
sét, az anyagmozgatás gépesi-
lését, a szerelés és a zomán-
tozás korszerűsítését.
A gazdasági eredmények és
csakis a tartós eredmények
teremtenek biztos alapot a
bérek és a jövedelmek továb-
bi növekedéséhez. A pártbi-

zottsági ülésen többen szóltak
arról, hogy következetesebben
érvényt kell szerezni a szo-
cialista elosztási elveknek.
Elsősorban azokat kell foko-
zottabb anyagi és erkölcsi
megbecsülésben részesíteni,
akik többet és jobban dolgoz-
nak, s hosszú éveket, évtize-
deket töltöttek a gyárban.

Már az idén

A célkitűzések megvalósítá-
sa már az idén tervszerűbb,
folyamatosabb munkát kíván
a gyár valamennyi dolgozójá-
tól. Az 1976-os cselekvési
program, az éves tennivalók
rögzítése mellett azt is „mu-
tatja”, kinek mit kell tennie
a tervek valóra váltásáért.
Azért, hogy minden évben
termelékenyebb, hatéko-
nyabb, eredményesebb legyen
az a tevékenység, amelyet a
gyári kollektíva végez.

A pártbizottsági ülésen —
érthető módon — arról esett
a legfőbb szó, hogy a párt-
alapszervezetek, s személy-
szerint a kommunisták mit
tehetnek, mit szükséges ten-
niük. A megállapítás egyér-
telmű volt: a pártbizottság, a
pártalapszervezetek legfon-
tosabb feladata, hogy a haté-
konyabb, jobb minőségű mun-
kára mozgósítsák a dolgozó-
kat. Arra, hogy valamennyi
párttag, gyári munkás teljesít-
se napi tervét, éves feladatát.
Ezért a kommunisták példá-
mutatása mellett nagy jelen-
tőségűnek ítélték a tanácsko-
zás résztvevőit, hogy a gyár
ötéves tervének irányelveit,
az 1976-os cselekvési progra-
mot minden munkás megis-
merje, egyetértően azzal. Ez
az alap ugyanis, hogy követ-
kezetesen végrehajtsa a gyár
a javát szolgáló, saját hasz-
nára való elképzeléseket.
M. I.

Március 26 és 27-én

Nyomdászok vetélkedője

Március 26 és 27-én ren-
dezik meg a könnyűipar első
„Ki minek mestere?” orszá-
gosan szakmai-politikai ve-
télkedőjének döntőjét. A szo-
cialista munkaverseny szerve-
zési részéként a KISZ kb kez-
deményezte a nemes célú ver-
senst, amelyre a Könnyű-
ipari Minisztérium javaslatá-
ra a nyomdaipar 30 éven alu-
li szakembereit, hívták meg.
A nyár végén meghirdetett
vetélkedő első fordulója mint-

egy 2000—2500 fiatal részvé-
televel a vállalatoknál az év
végéig zajlott le, s a legjobb
eredményt elért résztvevők
jutnak el a márciusi döntő-
be, amelynek szervezésé-
ben a Kossuth Nyomdát biz-
talt meg. A döntő közönsé-
ge sok érdeklőségre számít-
hat. Az elméleti ismerete-
ken túl a fiataloknak bizo-
nyítaniuk kell gyakorlati rá-
termettségüket, például a hir-
detésszedésben, a nyomtató-

gépek kezelésében, s forgó-
szinpadszerűen felállított gé-
peken kell elvégezniük a gyors
és pontos kötézeti munka
mesterfogásait. A politikai
kérdések az MSZMP XI. kong-
resszusának és a KISZ kb.
1974. áprilisi határozataira,
valamint az időszerű bel-
és külpolitikai tudnivalóira
vonatkoznak. A komoly ver-
senyfeladatokat játékos elemek
is tarkítják.

Kilencven éve született

Kun Béla

dalmárok ellen. Ő maga is
több csatában vett részt. Tisz-
tában volt azonban azzal,
hogy a forradalomnak elsősor-
ban idehaza van rá szüksége.
1918. novemberében —
elvtársával együtt — hazat-
ért. Az ő kezdeményezésé-
re alakult meg — 1918. no-
vember 24-én — a Kommu-
nista Magyarországi Pártja.

Az „öszirózsa forradalom”
eredményeként létrejött nép-
köztársaság nem volt képes
megbírközni azokkal a problé-
mákkal, amelyeket a nem-
rég összeomlott monarchia
hagyott örökül. Erlelődtek az
új forradalom feltételei. A
kommunisták táborá gyors-
sán növekedett, szaporodtak
a sztrájkok, tüntetések. Az
egyik ilyen incidens ürügyén
— 1919. február 20-án — a
kormány parancsot adott a
kommunista vezetők letartó-
ztatására.

A budapesti gyűjtőfogház
— ahol a letartóztatottakat
őrizték — az új forradalom
főhadiszállásává vált. Kun
Béla itt értesült arról, hogy
a cseplői munkások elhatá-
rozták: fegyverrel szabadít-
ják ki őt. Erre már nem ke-
rült sor. 1919. március 21-
én győzött a szocialista for-
radalom. Megalakult a Ma-
gyar Tanácsköztársaság.
Mindössze harminchárom

éves volt, amikor az ország
előre került. A legnehezebb
feladatot vállalta: a külügyi
népbiztos posztját. Olyan
helyzetben, amikor a tőkés-
világ valamennyi nagyhatal-
ma el volt szánva arra, hogy
megakadályozza a kommu-
nizmus további elterjedését.
Az antantországok rutinos,
tapasztalt diplomatait is meg-
lepte, hogy milyen körüle-
tkintően és ügyesen használta
fel minden lehetőséget a
munkásállam javára.

Tevékenysége nem korlá-
tozódott a külügyekre. Való-
jában ő volt a Tanácsköztar-
saság első embere — ezt bar-
át és ellenség egyaránt el-
ismerte. Ő mondta ki a dön-
tő szót a forradalom létké-
rdeiben. Valamennyi fron-
ton személyesen buzdította
a katonákat, részt vett a had-
műveleti tervek kidolgozá-
sában. Küzdött a belső ellen-
forradalom és a vezető szer-
veket megnyilvánuló inga-
dozás, pánikhangulat ellen.
Elméleti kérdésekkel is fog-
lalkozott: döntő szerepe van
a párt programjának kidolgo-
zásában. Mindemellett jutott
ideje arra is, hogy gyűlések-
re járjon, állandó kapcsolat-
ot tartson a munkásokkal.
Beszédeit egykori hallgatói ma

is úgy emlegetik, mint életük
felejthetetlen élményét.

A magyar munkaszociális
hősies erőfeszítései nem bi-
zonyultak elegendőnek az el-
lenségesez túlerővel szemben.
1919. augusztus 1-én a Ta-
nácsköztársaságot megdöntöt-
ték. Kun Béla emigrálni kény-
szerűlt. A Szovjetunióban ta-
lált új hazára, ahol a Kom-
munista Internacionale egyik
vezetőjeként dolgozott. Nem
törődve a veszéllyel, gyak-
ran hagyta el a Szovjetuniót,
hogy átadja tapasztalatait a
kommunista testvérpártok-
nak. Különösen sokat tartóz-
kodott — illegálisan — Bécs-
ben. Az üldözött, illegálisban
szorított magyar párt újjá-
szervezésén fáradozott itt,
Landler Jenővel, Lukács
Györggyel, Révai Józseffel és
a KMP más vezetőivel együtt.

A Kommunista Internacio-
naléban különböző tisztségeket
viselt. A húszas években az
agitációs és propagandaosz-
tályt vezette. 1929—1934 kö-
zött a Balkán-titkárság veze-
tője volt. Segítette a bolgár,
román, jugoszláv, görög kom-
munisták harcát.

Élete tragikusan ért vé-
get: a Szovjetunióban a
harmincas években a
személyi kultusz nyomán ki-
bontakozó törvénysértések ál-
dozata lett.

Emlékét az utókor a nagy
forradalmárokat megillető
tisztellel őrvezi.

B. Gy.